

Koučovanie

Program D2

- **Dôvody** koučovania
- **Princípy** koučovania
- **Komunikácia**
- **Postup** koučovania

Dôvody koučovania

Dôvody koučovania

- **Predmet** koučovania
- **Stará** definícia práce
- **Radost' z práce**
- **Nová** definícia práce
- **Rozhodovanie**
- **Tri princípy rozhodovania**
- **Konflikty**
- **Zaobchádzanie s krízami**
- **Problém**
- **Ne-problém**
- **Pozitívna predstava**
- **Prerámcovanie**
- **Možnosti a príležitosti**

Predmet koučovania

- **Tri oblasti pracovného života:**
  - Osobná **motivácia** a pripravenosť k **výkonu**.
  - Zachádzanie s **autoritami** a s **mocou**.
  - Prežívanie a správanie sa v **konfliktoch**.

Stará definícia práce

- Čo **musím** urobiť verzus čo **chcem** robiť.
- Čo robím pre **peniaze**.
- Splniť **úlohy**, urobiť to, čo je **potrebné**.
- Urobiť to, čo chce odomňa mne **šéf**.
- To, čo robím je pre mňa **t'ážké a náročné**.
- Dosiahnuté **výsledky**.
- Vykonanie pridelenej **úlohy**.
- **Povinnosť**, záväzok.
- **Zodpovednosť**.

Stará definícia práce

Stará definícia práce hovorí, že pracovať znamená niečo robiť.

Stará definícia práce

- Práca je spájaná s **výsledkami práce.**
- **Práca, nie je to isté ako výkon.**
- Keď sa naše „Druhé ja“ niekedy skutočne presadilo, všetko išlo ľahšie a my sme podávali vynikajúci výkon, mali sme spontánny záujem učiť sa a práca nás tešila bez ohľadu na jej výsledky.
- Príliš často si myslíme, že radosť z práce musíme položiť na oltár **excelentného výkonu.**
- Väčšina z nás vie z vlastnej skúsenosti, že **najlepší výkon podávame**, keď nás to, čo robíme **teší**.

Stará definícia práce

- **Čo zvyšuje **strádanie** pri práci?**
  - Keď som v konflikte so spolupracovníkmi.
  - Keď na svoju prácu nestačím.
  - Keď na prácu nemám dosť času a nemôžem odvieť dobrú prácu.
  - Keď sa odo mňa chce, aby som niečo bez zjavného dôvodu menila.
  - Keď sa stane práca rutinná a nemám sa už čo učiť.
  - Keď mám pocit, že všetko čo urobím, niekto hodnotí - ja sám, alebo ostatní.
  - Keď si sama seba nevážim, alebo keď si ma nevážia iní.
  - Keď sa mi veci vymknú z rúk a ja iba hasím požiar.
  - Keď si naberiem príliš veľa práce.
  - Keď som príliš emocionálne viazaná na výsledky.
  - Keď mi ľudia nedôverujú.

Nová definícia práce

- **Robiť svoju prácu nestačí.**
- **Pokiaľ práca neumožňuje zamestnancovi získavať nové **know how**, je mrhaním jeho času.**
- **Dôležitejšie než práca samotná, je rast a rozvoj ľudí.**
- **Výsledkom učenia je **zmena** toho, kto sa učí, **bez ohľadu na to, či vznikajú výsledky**.**
- **Stará definícia práce hovorí, že znalosti používame tak, aby prinášali **zisk**.**

Nová definícia práce

Nová definícia práce hovorí, že práca je proces, pri ktorom dochádza k rozvoju schopností, ktoré majú umožniť lepšie a ľahšie dosahovať výsledky v budúcnosti.

Radosť z práce

- Čo zvyšuje **radosť** z práce?
  - Keď do nej dám celé srdce.
  - Keď robím niečo pre niekoho, komu chcem urobiť radosť.
  - Keď si rozumiem so spolupracovníkmi.
  - Keď celý tím pracuje spoločne na spoločnom celi.
  - Keď viem, že moja práca je užitočná a ostatní ju oceňujú.
  - Keď môžem robiť, čo chcem a nikto ma neobmedzuje a do ničoho nenúti.
  - Keď sa mi moja práca páči.

Rozhodovanie

Manažéri majú dva problémy:

- **Nedostatok času na prípravu a premyslenie rozhodnutia.**
- **Nemajú sa s kým poradiť.**

Tri princípy rozhodovania

■ Princíp **rázcestia**

- Nás včas zastaví a prinúti nás uvažovať, ktorou cestou pokračovať.
- Vtip je v tom, že v každodenných činnostiach prechádzame každú chvíľu cez nejaké rázcestie bez povšimnutia.
- Ideme ďalej a pritom sa zbavujeme nevedomky možnosti voľby.
- **Môže to byť tak, aj onak!**

■ Princíp **účelu**

- Ľudia v každodenných situáciách konajú a neuvedomujú si účel, ktorý by mali svojim konaním sledovať.
- **Čo tým sledujem?**

■ Princíp **negácie**

- Keď nás niekto alebo niečo núti sa rozhodnúť, rozhodneme sa tak, že zdržíme akékoľvek rozhodnutie.
- Je naozaj potrebné teraz rozhodnúť?
- Mám to rozhodnúť ja?
- **Nemusím robiť nič!**

Konflikty

■ Situácie

- Nie sú dôležité pre koučovaného.
- Vyriešime ich neskôr.
- Treba riešiť, hľadáme riešenia.

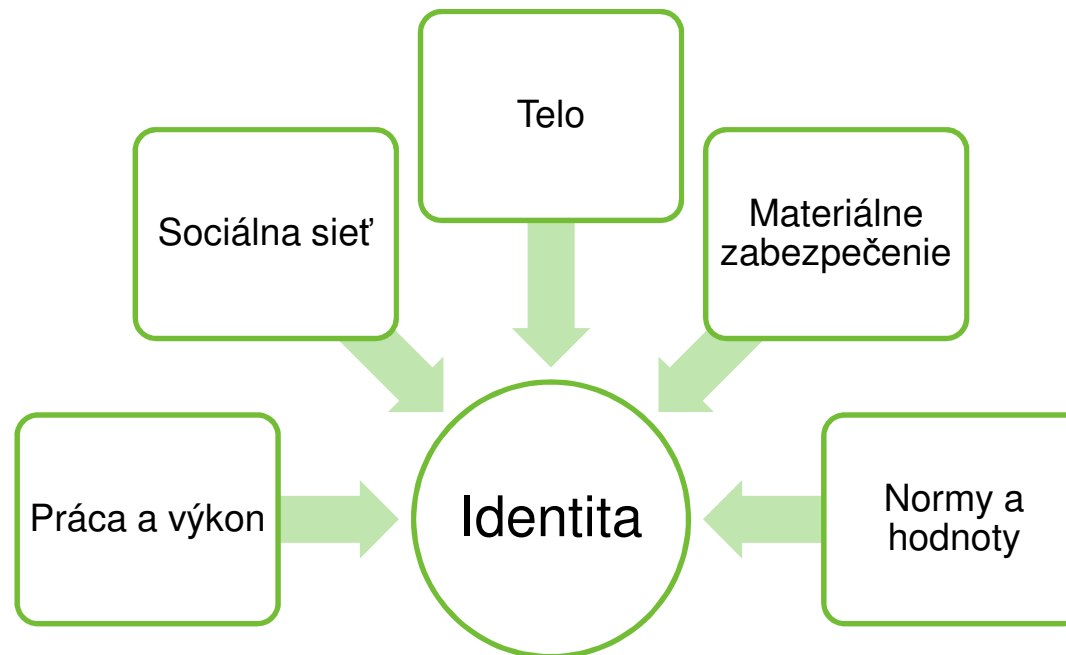

■ Riešenie konfliktu

- Napísať konflikt, dôvod konfliktu a dôležitosť konfliktu.
- Napísať problém a obodovať problém.
- Napísať situácie, kedy som sa vyhla konfliktu a dôvod, prečo som nechcela ísť do konfliktu.
- Napísať dôležitosť situácie, prečo som nechcela ísť do konfliktu.

Zaobchádzanie s krízami

- Pri kríze vznikne **tunelové videnie**.
- Kríza sa vyznačuje **bezmocnosťou**.
- **Spúšťačom krízy** môžu byť:

Zdroj: Maren Fischer - Epe, Koučování, Zásady a techniky profesního doprovázení, Portál 2006

Zaobchádzanie s krízami

Riešenie krízy

- Pokračovať ako doposiaľ.
- Prijatie krízy - bezvýchodiskovosť.
- Nové nasmerovanie - nové perspektívy a ciele.

Rozoznanie a uvoľnenie **začarovaného kruhu**

- Zmeniť vnútorný postoj a hodnotenie.
- Zmeniť vlastné správanie alebo situáciu.
- Úplne opustiť herné pole.

Otázky týkajúce sa **osobnosti a učenia**

- Prečo je také ťažké zmeniť vlastné správanie?
- Prečo prepadáme starým zvyklostiam?
- Je vôbec možné, aby sa človek v podstatných aspektoch osobnosti zmenil?
- Ako môže človek ovplyvniť svoje pocity?

Problém

Ked' **odmotáme** toaletný papier, dostaneme sa **k jadru**, ktoré je nám **presne na to**, na čo je nám **odmotaný papier**.

Problém náleží **minulosti** a **prítomnosti**.
Problém je popis **nežiadúceho stavu**.

Problém

**Žiadne správanie samo o sebe nie je problémom.
Až negatívne hodnotenie správania vytvára problém.**

Ne-problém

- Ne-problém sú **ciele**.
- Keď ich máme k dispozícii, **nepotrebujeme popis problému**.
- Ne-problém je popis **stavu žiaduceho**.
- Ne-problém je omnoho **zaujímavejší** ako problém.
- Koučovanie predstavuje **aktívny prístup k problémom**.

Koučovanie je o tom, ako **z problému** urobiť **ne-problém**.

Pozitívna predstava

Cieľ: Zbaviť sa obmedzení a psychických blokov.

Predstavte si, že ste pri jaskyni, kde na začiatku necháte batoh s problémami a pri jazierku pijete vodu z pohára, ktorý napíňa vaše túžby a hodnoty.

Prerámčovanie

Všetko, čo je **nejaké**, môže byť **onaké**.

Petr Parma

Prerámčovanie

- **Ocenenie a využívanie zdrojov**
  - To, že ste za týchto podmienok tak dlho vydržali, ukazuje vašu silu, vytrvalosť.
  - Ako ste to dokázali? Čo to ovplyvnilo? Kto Vám pomohol?
- **Ocenenie problému**
  - Aký zmysel, alebo úžitok tento problém vytvára?
  - Aké pozitívne vplyvy tento problém má?
- **Nastaviť širokú časovú zmenu perspektívy**
  - Keď sa na to pozriete z dlhodobého hľadiska, priniesol vám tento problém úžitok? Aký?
- **Písať príbehy o úspechu**
  - Čo by ste napísali po rokoch o probléme a úspechu, ktorý vám priniesol?

Možnosti a príležitosti

Nemusíte mať problém, treba hovoriť o možnostiach a príležitostiach, ako sa zlepšiť, ako dosiahnuť posun k lepšiemu.

Možnosti a príležitosti

Kaučovanie sa nezameriava na chyby, ktoré sa stali, ale na príležitosti, ktoré prídu.

Cvičenia

- **Radost' z práce**
- **Nová definícia práce**
- **Prerámcovanie**

Princípy koučovania

Princípy koučovania

- **Viera**
- **Láska**
- **Nápady**
- **Pristihnite ich**
- **Pochvala**

Viera

Potrebuje niečo viac, niečo vo svojom **srdci - vieru**, že ten druhý je v podstate **kompetentný**.

Keď si začne **verit'**, stačí mu dať **priestor** a robiť pre neho to, čo **chce on**, nie to, čo si myslíme, že by mal chcieť.

Viera

- Úloha kouča je odovzdať koučovanému nástroje, pomocou ktorých dokáže byť lepší.
- Jedným zo základných nástrojov je viera vo vlastné schopnosti.
- Ľudia potrebujú niekoho, kto im verí a podporuje ich vieru v seba samého.
- Keď im dáte vieru, máte **polovicu práce za sebou**.

Neexistuje nič, čo by bolo **silnejšie ako to, v čo veríte.**

Paul Birch

Láska

- Väčšina našich činností má korene buď v láske, alebo strachu.
- **Láska** je spojená s veľkým množstvom emocionálnej záťaže, ktorú treba mať pod **kontrolou a v rovnováhe**.

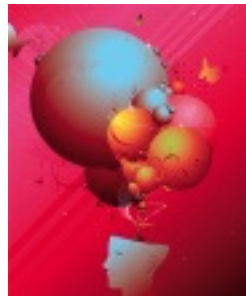

**Ľudia viac uvoľňujú vlastné emócie (pozitívne aj negatívne)
a lepšie zvládajú emócie druhých - keď sú koučovaní.**

Nápady

Kouč slúži ako **svedomie koučovaného.
Kouč **reprodukuje nápady** koučovaného.**

Pristihnite ich

- **Ľudia chcú robiť dobre.**
- **Niekedy potrebujú poradiť.**
- **Keď ich pristihnete pri tom, ako robia niečo dobre, budú si to pamätať a nabudúce sa budú snažiť ešte viac.**

Pochvala

- Týždeň sledujte zamestnancov a robte si poznámky, **čo robia dobre** a **čo zle** a **povedzte im to**.
- **Oceňť** zamestnancov pri práci, **keď** niečo robia dobre.
- Je to cesta k **posilneniu ich sebadôvery** a tým k pozitívnemu prijímaniu i kritických informácií a podnetov.
- Využívať to ako hnaciu silu sústavného **sebazdokonaľovania**.
- Potom sa rozhodnite, či sa zameráte na **pozitívny**, alebo **negatívny** spôsob vedenia.

Cvičenia

- **Láska**
- **Podporiť nápady**
- **Pochvala**

Komunikácia

Komunikácia

- Komunikácia
- Pozitívne výroky
- 3P
- 4 stránky komunikácie
- Transpozícia
- Zaujímajte stanovisko
- Udržujte si prehľad
- Štruktúrovanie rozhovoru
- Štruktúrovanie obsahu - model 3x4
- Komunikačné bariéry
- Otázky

Komunikácia

Všetko, čo sa deje medzi ľuďmi je **komunikácia**.

Petr Parma

- **Spokojnosť** s prácou
- **Spolupráca**
- **Prežitie ľudí** v spoločenstve
- **Dobré medziľudské vzťahy**
- **Profesionálny úspech**
- **Informácie**
- **Znalosti**

Pozitívne výroky

- Všetko, čo v živote dosiahnete je tvorené **myšlienkami**.
- Tvorba zahŕňa tri faktory :
  - **Myšlienka**
  - **Slovo**
  - **Skutok**
- **Slovom** začína **pozitívny prístup**.

Slová pomáhajú rodiacim sa myšlienkam na svet.

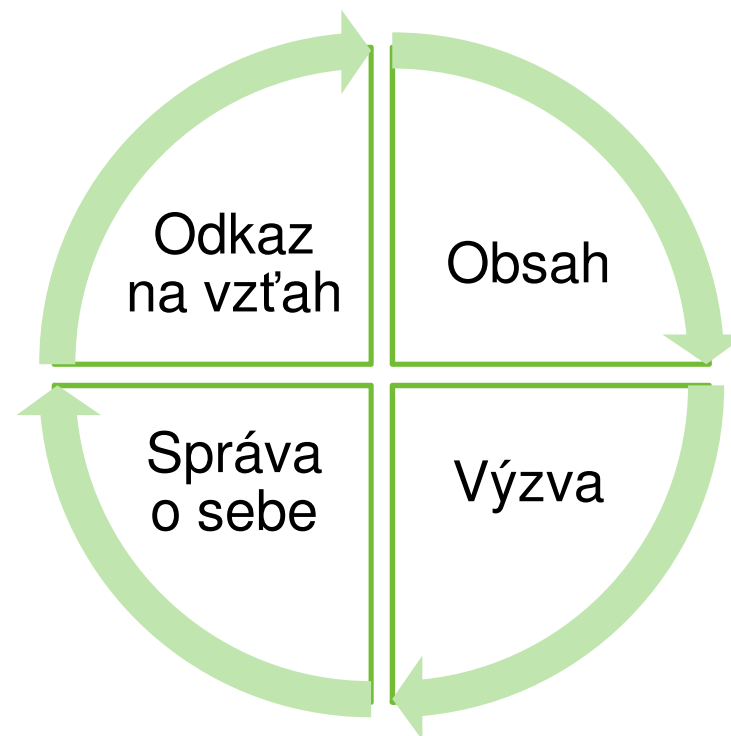
Protagoras

4 stránky komunikácie

Zdroj: Maren Fischer - Epe, Koučování, Zásady a techniky profesního doprovázení, Portál 2006

Transpozícia

- **Transpozícia** znamená, že **nemusíme súhlasiť s názorom** niekoho iného, ale musíme sa naučiť čo najviac poznať, **ako premýšľa** a čo asi **cíti**.
- Účelom transpozície je nielen možnosť „**pozrieť sa do vnútra**“ druhého človeka, ale hlavne **efektívne komunikovať**.
- Základné otázky:
  - Čo si myslím (**myslenie**)
  - Čo cítim (**pocity**)
  - Čo chcem (**vôľa**)

Transpozícia

**Nepočúvajte veľmi, čo vám ľudia hovoria.
Premýšľajte o tom, čo vám chcú povedať.**

Petr Parma

Zaujímajte stanovisko

- Vyjasnite si **cieľ** rozhovoru.
- Zhromaždite **argumenty**.
- Preverte argumenty.
- Vyjasnite si rámcové **podmienky**.
- Bud'te **presvedčivý**.
- Zdôrazňujte **obojstranné výhody**.

Zaujímajte stanovisko

- **Oceňujte záujem**
  - Ummm ... Áno ... Som samé ucho ... Rozumiem ...
- **Obsahové porozumenie**
  - Rada by som zhrnula ...
  - Pokiaľ vám dobre rozumiem ...
- **Emocionálne pochopenie**
  - Teraz by mal raz pán Majer vidieť, ako to bude zvládať bez vás ....
  - Vy ste už svoj diel práce odvedli ....
- **Zaujmite stanovisko**
  - Tejto upomienke by som každopádne odporovala ...
- **Poskytujte spätnú väzbu**
  - V tejto otázke pôsobíte netrpezlivo ...

Udržujte si prehľad

- **Štruktúrovanie rozhovoru**
  - Kontakt a orientácia, situácia a ciele, riešenie, prevedenie do praxe.
- **Štruktúrovanie obsahu**
  - Model 3x4
- **Práca s obrazmi**
  - Kartičky, flipchard, emotikony, vizualizácia osôb, vzťahov...

Štruktúrovanie rozhovoru

- Kým začneme, **poznejú** sa všetci prítomní?
- Zaujímalo by ma, kto tu má akú **úlohu**.
- Rada by som počula najprv stručný **prehľad**.
- Rada by som stručne **zhrnula**.
- **Čo** sme vyriešili?
- **Ako** sme zatiaľ **d'aleko**?
- Chcela by som si vyjasniť, **čo je vybavené**?
- **Na čom** sme sa presne **dohodli**?
- **Ako** budeme **postupovať**?
- **Aký** je náš **d'alší krok**?

Štruktúrovanie obsahu

Model 3x4	Osoba	Tím	Organizácia
Odborné a tématické kompetencie			
Organizácia a riadenie procesov			
Sociálne a personálne kompetencie			
Strategické kompetencie			

Zdroj: Maren Fischer - Epe, Koučování, Zásady a techniky profesního doprovázení, Portál 2006

Komunikačné bariéry

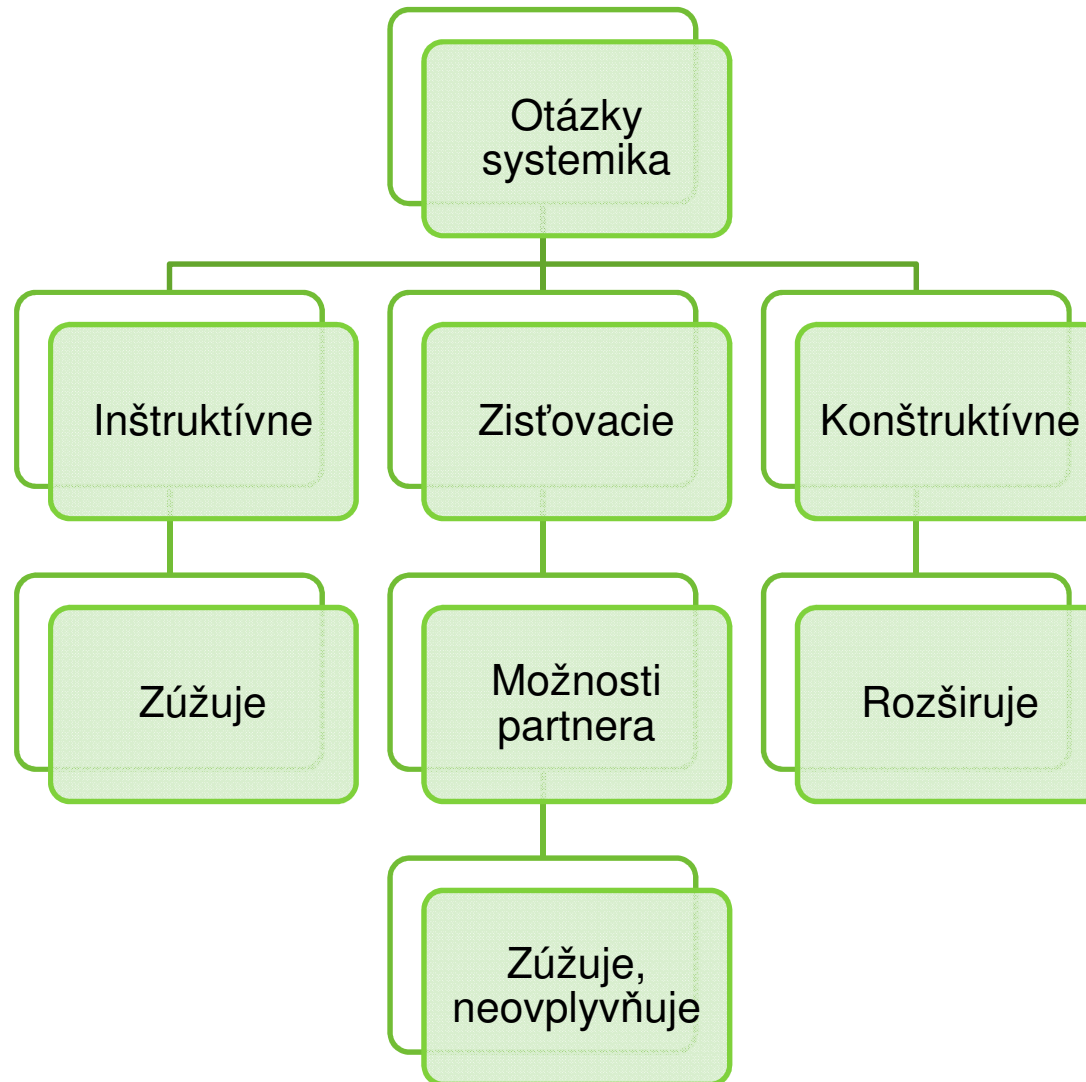
■ Vyhýbajte sa komunikačným bariéram

- Prikazovanie a vyžadovanie
- Varovanie a strašenie
- Moralizovanie a kázanie
- Dávanie rád a návodov
- Poučovanie a agumenty
- Súdenie, kritika, obviňovanie
- Pochlebovanie, výčitky
- Posmech, nádavanie
- Interpretovanie, diagnostika
- Ukludňovanie, súcit
- Zisťovanie, výsluch
- Prerušenie, nezáujem

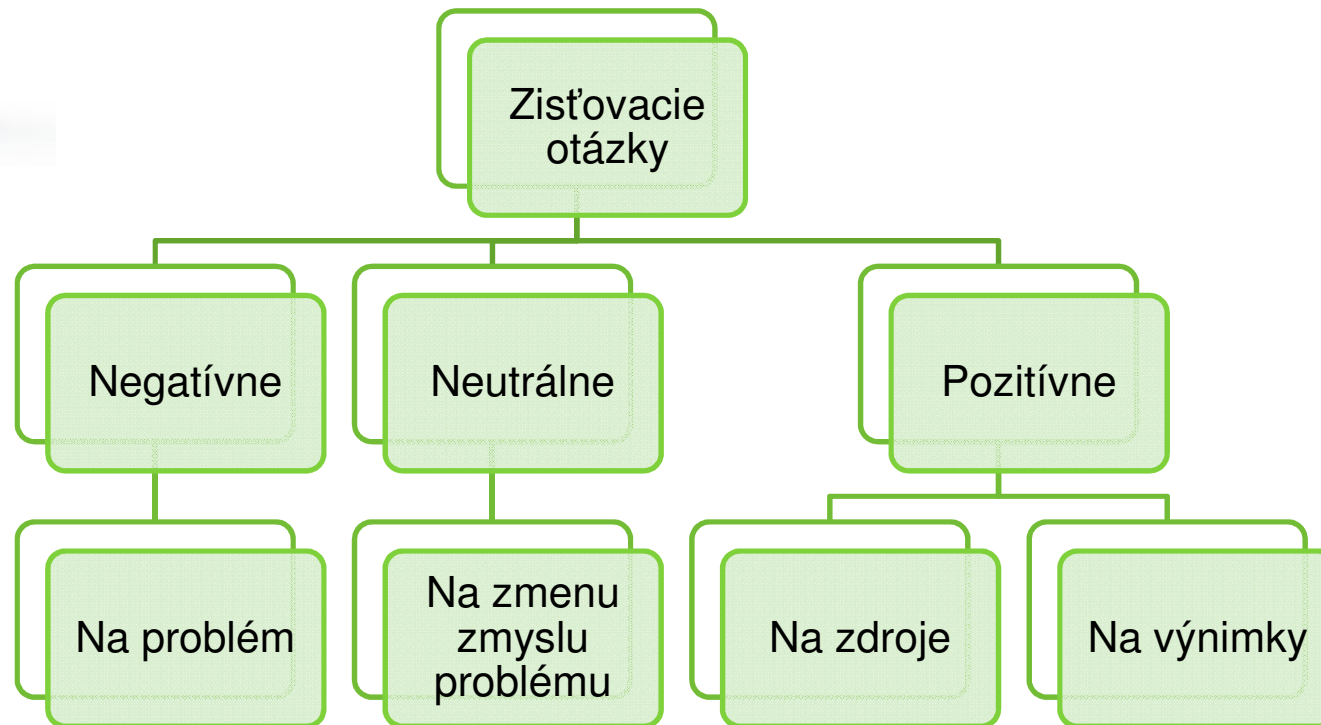
Otázky systemika

Zisťovacie otázky

Konštruktívne otázky

- **Cirkulárne otázky**
  - Čo by povedal XY, keby sa dozvedel, že ste úspešný?
- **Otázky na hypotetické riešenie**
  - Predpokladajme, že sa stal zázrak a vy ste úspešný.
    - Čo by ste robili ináč?
    - Ako by ste to prežívali?
- **Otázky na alternatívy**
  - Predpokladajme, že nájdete správnu cestu, ako knihu využiť:
    - Vypísali by ste si najdôležitejšie pasáže?
    - Nechali knihu pôsobiť na vás a verili by ste jej?

Cvičenia

- **Pozitívne myslenie**
- **Konštruktívne otázky**

Postup koučovania

Postup koučovania

- **Postup**
- **Pozitívne** naladenie
- **Ciele**
- **Akčný plán**
- **Škálovanie**
- **Obmedzenia**
- **Akcia**
- **Všetko sa dá urobiť teraz**
- **Merat' zlepšenia**
- **Spätná väzba**
- **Hodnotenie - reflektovanie**
- **Kritika - budúci cieľ**
- **Pochvala**

Postup

Budovanie kontaktu a vytvorenie orientácie	Rozpracovanie situácie	Práca na riešení	Zaistenie - realizácia
<i>Sme partneri za jasných a férových podmienok</i>	<i>O čo nám presne ide ? Čo by som chcel dnes dosiahnuť ?</i>	<i>Čo potrebujete pre dosiahnutie cieľa ?</i>	<i>Ako zaistíme realizáciu ?</i>
Budovanie kontaktu	Pochopenie klientovej situácie a jeho potrieb	Využitie zdrojov	Zhrnutie, prehľad
Vytváranie bezpečia a orientácie	Triedenie a stanovenie priorít	Zhromažďovanie predstáv a riešení	Preskúmanie výdajov, námietok a rizík
Ujasnenie zákazok, rolí a rámcových podmienok	Prehodnotenie	Prehrávanie variantov riešenia	Konkretizácia, uskutočnenie
Preskúmanie zhody	Formulovanie cieľov a tvorba kontraktu	Vyhodnotenie variantov riešenia	Ukončenie spolupráce

Zdroj: Maren Fischer - Epe, Koučování, Zásady a techniky profesního doprovázení, Portál 2006

Postup

■ Prvá schôdzka

- Môžeme **komunikovať** telefónom, mailom, dopisom, chatom.
- Ak sa **stretávame** osobne - dohodnúť miesto schôdzky.
- Treba vopred zistiť **zdroje** a **prostriedky** a či sú nahraditeľné a ako podporujú splnenie cieľov?
- Koučovanie nie je tom, že som koučovanému **kedykoľvek** k dispozícii, kedy si praje.
- Koučovanie je **dvojitý proces** - treba to stanoviť na začiatku.
- Treba dohodnúť stretnutie, kde sa dohodnú **pravidlá hry - práva a povinnosti**.

Postup

- **Druhá schôdzka - pravidlá hry, práva a povinnosti**
  - Zoznam **disciplín a oblastí**, ktoré sa vzťahujú ku koučovanému a kde prevyšujem koučovaného.
  - Zoznam kde koučovaný prevyšuje mňa.
  - Prebrať zoznamy s koučovaným.
  - Čo bude **užitočné** pre vzájomnú budúcu spoluprácu?
  - Ktorú znalosť odovzdám koučovanému, aby bol úspešný?
  - Ktorú znalosť u koučovaného vyzdvihnem?
  - V čom sú **prekážky**?
  - Niekedy je lepšie **učenie** ako koučovanie.
  - Koučovanie je získavanie znalostí od koučovaného.
  - Ak ho treba učiť, doporučte mu **semináre, knihy** a seba ako poslednú možnosť.
  - Koučovaný musí vedieť, **čo mu môžete ponúknuť**, ale tiež to, čo mu **ponúknuť nemôžete**.
  - Musíte získať **súhlas** ľudí, ktorých koučujete.
  - Treba urobiť zo stretnutia zápis a kópiu pre obidve strany.

Postup

■ Stretnutie s koučovaným

– Počúvanie

- kladenie otázok,
  - pýtať sa,
  - usporiadať odpovede,
  - prehrať to koučovanému,
  - zdôrazniť tie kroky, ktoré povedú k splneniu cieľa.
- Zamerajte sa na **prečo** a až potom **ako**.

Pozitívne naladenie

Vytesňuje negatívne myšlienky a pocity.

Čo môže byť výsledkom koučovania?					
Myšlienkové obohatenie	+1		nadšenie		
Vzťahové obohatenie					
Pocitové obohatenie - naladenie	+0,5				
V tom môže byť rozhodujúci bezprostredný účinok koučovania					
Naladenie je niečo ako počasie					
Každý sa teší, že bude slnečno	0		neutrálne		
Naladenie je merateľné					
Naladenie skupiny ovplyvňuje každý člen - i kouč	-0,5				
Skupina naopak pôsobí na naladenie každého člena - i kouča					
Motivácia k akcii - k zmene					
Sila motivácie plynie z naladenia	-1		zúfalstvo		
		Na začiatku koučovania		Na konci koučovania	

Ciele

Často uvažujeme o tom, ako zariadiť, aby nebolo to, čo nechceme, namiesto toho, aby sme premýšľali o tom, čo vlastne chceme.

Petr Parma

Cieľ

- Realistický
- Časovo obmedzený
- Merateľný
- Vyzývavý
- Splniteľný
- Znamená posun k lepšiemu výkonu
- Pozitívny
- Atraktívne motivujúci
- Ekologický

Ciele sa ľahko stanovujú, ale ťažko sa plnia.

Paul Birch

Ciele

- Sled **malých postupných** krokov.
- Aby neboli vnímané ako jednoduché.
- Aby boli **dôležité, významné**.
- Popis **konkrétneho správania**
  - Vnútorňý pocit nie je cieľ, na ktorý by bol spoľah.
- **Začiatok a prítomnosť niečoho pozitívneho**
  - Nie mám o $\frac{1}{4}$ menej komplexov, ale som o $\frac{1}{4}$ viac sebavedomý.
- **Dosiahnuteľné partnerom**
  - V jeho sociálnom prostredí a vzťahových súvislostiach.
  - V jeho situačných súvislostiach - doma, v práci.

Ciele

- Ciele **nemusia** nutne **určovať smer vývoja**.
- Ciele môžu mať **rôznu kvalitu**.
- Niekedy môžeme **ustúpiť** od pôvodných cieľov, lebo náš súčasný cieľ má vyššiu kvalitu.
- Ciele sa **vyvíjajú**.
- Najprv definujte **krátkodobé - splniteľné ciele**, ktoré môžu vyústiť v dlhodobý cieľ, ktorý na začiatku vyzerá ako nereálny.
- Niektoré ciele môžete odsunúť na **neskôr**.
- Cieľ sa **vytvára na 2x** - najskôr v **predstavách**, potom v **realite**.

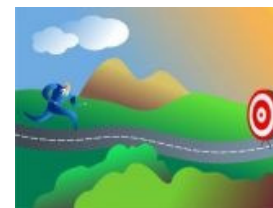

Akčný plán

Môj akčný plán z koučovania dňa										
Meno koučovaného						Inšpirácia Myšlienkový podnet k pozitívnej zmene				
A. Akú inšpiráciu (znanosť, skúsenosť, ponaučenie) som získal ?										
Od kouča										
Z učebných podkladov, z príručky										
Od kolegov										
Čo ma pri koučovaní napadlo ?										
B. Ako túto inšpiráciu zúžitkujem ?										
Čo konkrétne urobím - dakedy ?										
Čo konkrétne začnem pravidelne robiť ?										
Čo konkrétne prestanem robiť ?										
Čo nové si osvojím, zavediem do praxe a svojho správania ?										
Čo zmením na svojom správaní a na svojich postojoch sám k sebe, k podriadeným, ku kolegom, k nadriadenému ?										
Na aké prekážky pritom môžem naraziť a ako ich prekonám ?										
C1. Aká silná je moja motivácia k realizácii zmeny ? Aká je istota, že zmením a uskutočním to, čo som uviedol v časti B ?										
0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
C2. Čo mi bráni dosť sa na hodnotu 100% ?										
D. Akú pomoc, podporu, radu či informáciu potrebujem od kouča ?										

- **Akčné plány sú nástrojom:**
  - premeny slov v konkrétne úmysly,
  - premeny úmyslov v činy,
  - premeny činov vo výsledky,
  - testom motivácie k pozitívnym zmenám.

Škálovanie

Škálavanie										
Štart, dno							Cieľ			
Kde v súčasnosti som ?										
Podľa čoho poznám, že som v tomto bode ? Podľa čoho to pozná moje okolie ? Ako som sa dokázala dostať na tento bod ?										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kam sa chcem dostať do ďalšieho stretnutia ?										
Podľa čoho poznám, že som sa tam dostal ? Podľa čoho to pozná moje okolie ? Čo všetko musím urobiť preto, aby som sa dostala do toho bodu ?										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Obmedzenia

- **Čas**
- Teraz nie je vhodná doba ...
- Ale ja to chcem teraz ...
- Nie ...
- **Odmietavý postoj**
- Ja to neviem ...
- Nikdy nebudem dosť dobrý ...
- Keby nie ostatní ...
- Zbaviť sa strachu ...
- Neochota zlepšiť sa ...
- K tomu ma nikto nedonúti ...
- To už poznám ...
- To je nuda, poďme robiť niečo iné ...
- Prečo sa vyťahuješ ...
- Nebolo by lepšie, keby ...
- Áno, urobím to, prepáč, neurobil som to ...

Akcia

Akékoľvek množstvo **vedomostí je zbytočné**, pokiaľ nezačnete **konať**.

Všetko sa dá urobiť teraz

Ak chceš poznať svoju **minulosť**, pozri sa na svoju **súčasnú situáciu**.

Ak chceš poznať svoju **budúcnosť**, pozri sa na svoje **súčasnú aktivitu**.

Budhistická múdrosť

Všetko sa dá urobiť teraz

Minulosť a budúcnosť sú iba v **našej hlave**.
Súčasnosť sa od minulosti a budúcnosti odlišuje tým, že v nej
môžeme konať.
Súčasnosť je jediná časová dimenzia, kedy **môžeme niečo urobiť**.

Paul Birch

Všetko sa dá urobiť teraz

- **Súčasnosc'** - najviac sme vyťažení a zamestnaní, to nás najviac baví a vtedy máme najväčšiu radosť.
- **Budúcnosc'** - sme v strese.
- **Minulosť** - čas nečinnosti - nemyslieť na to.

Merat' zlepšenia

- Je meranie výkonu **objektívne**?
- Zasahujú do merania nejaké **názory**?
- Je meranie priamo **úmerné výkonu**?
- Je potrebné **pozmeniť ciele**?
- Meranie je dôležité, ale samo o sebe **nestačí**.
- K tomu, aby meranie malo význam, je potrebná **spätná väzba**.

Hodnotenie ľudí si musí všímať **výkony** a hlavne **potenciál** ľudí, lebo ináč nemá význam.

Spätná väzba

- Nesmie byť **nikdy prekvapením.**
- Je tým **najdôležitejším.**
- Dáva sa s **dôverou a láskou.**
- Môže byť **pozitívna, alebo negatívna.**
- Nikdy ich **nespájajte**, lebo sa ruší ich účinok.

Spätná väzba nesmie byť: hodnotiaca, kritická, osobná.

Hodnotenie - reflektovanie

- Je posudzovanie hodnoteného vo vzťahu k nejakej **objektívnej norme**.
  - Hodnotením vytvárame **tlak** smerom na hodnoteného.
  - Hodnotenie sa pri koučovaní **nepoužíva**.
  - Hodnotenie **nepomáha**, lebo **kontroluje**.
  - Používané slová: **jazyk pravdivý** - dobré, správne, užitočné, vhodné
- Je posudzovanie daného javu vzhľadom k svojmu **subjektívnemu pocitu**.
  - Reflektovaním nechávame priestor koučovanému k tomu, aby si hľadal **vlastné ciele a cestu**.
  - Reflektovanie **nekontroluje ale pomáha**.
  - Používané slová : **jazyk pocitový**: páči sa mi, všimol som si, zaujalo ma ....

Kritika - budúci cieľ

- Kritika je **negatívne hodnotenie**.
- Pri koučovaní sa kritike vyhýbame, hlavne preto, že ju k zmene u druhého (aj seba) **nepotrebujeme**.
- Kritiku môžeme nahradiť **zadaním cieľa v budúcnosti** a vyhnúť sa tak riziku **zranenia** a reakcie kritizovaného:
  - protiútokom
  - výhovorkou
  - obvinením
  - zlosťou
  - stiahnutím sa
  - zablokovaním sa

Pochvala

Vždy je potrebné zmieniť sa o **každom zlepšení** a vyzdvihnúť **lepšie výsledky**.

Pokrok musí byť **viditeľný**, aby zamestnanec nestratil motiváciu.

Pochvala či ocenenie musí byť: **úprimné, súdne a rozumné**.

Pochvala

Pochvala je silnejšia zbraň ako kritika.

Jiří Suchý, Pavel Náhlavský

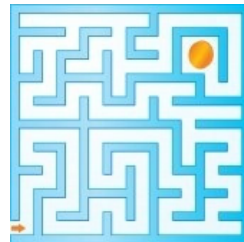

Postup

- **Koniec projektu**

- Overiť si, či boli splnené ciele a či vaša účasť na projekte skončila.
- Naplánujte aj ďalšie pokračovanie a zhodnoťte dosiahnuté výsledky.
- Pokiaľ sa dohodnete na ďalšom pokračovaní, nezabiehajte do konkrétneho plánu, ale stanovte si ďalší termín a neberte za to odmenu.

Cvičenia

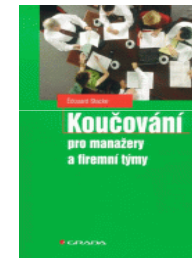
- **Akčný plán**
- **Študijný plán - QUEST**
- **Minulosť, súčasnosť, budúcnosť**
- **Hodnotenie - reflektovanie**
- **Kritika - budúci cieľ**

Knihy

- **John Whitmore**
  - Koučování, Rozvoj osobnosti a zvyšování výkonnosti
- **W.Timothy Gallwey**
  - Tajemství vysoké pracovní výkonnosti
- **Edouard Stacke**
  - Koučování pro manažéry a firemní týmy
- **Petr Parma**
  - Umění koučovat
- **Paul Birch**
  - Koučování
- **Jiří Suchý, Pavel Náhlavský**
  - Koučování v manažerské praxi
- **Maren Fischer - Epe**
  - Koučování, Zásady a techniky profesního doprovázení

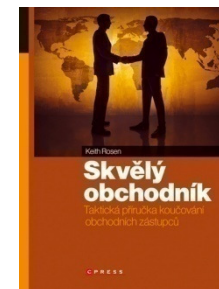

Knihy

- **Michaela Daňková**
  - Koučování, kdy, jak a proč
- **Myrilyn Atkinson, Rae T. Chois**
  - Koučink - věda i umění Vnitřní dynamika
- **Elisabeth Haberleitner, Elisabeth Beistler, Robert Ungvari**
  - Vedení lidí a koučování v každodenní praxi
- **Philippe Rosinski**
  - Koučování v multikulturním prostředí
- **Sabine Dembkowski, Fiona Eldridge, Ian Hunter**
  - 7 kroků efektivního koučování
- **Keith Rosen**
  - Skvělý obchodník

Ďakujem za pozornosť

RNDr. Marta Krajčiová
konzultantka Business Process Management
e-mail: mail@krajciova.sk
web: www.krajciova.sk
blog: martakrajciova.blogspot.com
blog: martaseminare.blogspot.com
blog: martaknihy.blogspot.com
blog: martaznalosti.blogspot.com
mobil: +421 911 556 331

